

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/188/2020
Identifikačné číslo spisu:	7111216339
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7111216339.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu (dovolateľ) Bytový podnik mesta Košice, s.r.o., Košice, Južné nábrežie 13, IČO: 44 518 684, právne zastúpeného JUDr. Vladimírom Kucharčíkom, advokátom, Advokátska kancelária, Košice, Štefánikova 40, proti žalovanému Ing. L. M., nar. XX.XX.XXXX, O., L. A. 5, právne zastúpenému JUDr. Martou Šuvadovou, advokátkou, Advokátska kancelária, Košice, Floriánska 16, o zaplatenie 29.875,- eur istiny s prísl., v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č.k. 9Co/22/2019-603 zo dňa 29.01.2020 takto,

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej „ odvolací súd“) zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I č. k. 36C/341/2011-524 zo dňa 05.06.2018 (ďalej" súd prvej inštancie") tak, že žalobu o zaplatenie istiny 29.875,- Eur s 9,25% ročným úrokom z omeškania so sumy 29.875,- Eur od 15.04.2011 do zaplatenia zamietol.

2. Odvolací súd zistil, že v spore si žalobca uplatňoval nárok na skutočnú škodu, ktorá je definovaná ako ujma - zmenšenie majetku poškodeného, ktoré zmenšenie musí žalobca nielen tvrdiť, ale aj preukázať, čo do základu a výšky. Túto povinnosť - preukázať vznik škody, čo do základu a výšky si žalobca nesplnil, pričom aj jeho tvrdenia nesvedčia tomu, že mu škoda vznikla, pretože výber žalovanej sumy žalovaným nemá za následok zánik existencie záväzku hlavných dlžníkov - manželov P. voči žalobcovi, ktorý doposiaľ pretrváva. Doposiaľ mu žiadna - skutočná škoda, ktorá je definovaná ako ujma - zmenšenie majetku poškodeného nevznikla, ktoré plnenie, si o.i., vymáha voči manželom P. v exekučnom konaní. Už len z tohto dôvodu nebolo možné žalobe vyhovieť pre nesplnenie jedného zo základných a kľúčových predpokladov, ktorý je bezpodmienečne potrebný pre vznik zodpovednosti konateľa za škodu podľa § 135 a Obch. zák., a to je vznik škody. Žalobca tvrdil, že mu konaním žalovaného ako bývalého konateľa vznikla škoda vo výške ním vrátených peňazí v sume 29.875,- eur p. P., že neboli splnené podmienky

na vrátenie tejto sumy p. P., ktorý postup má za následok pretrvávajúcu existenciu záväzku manželov P. voči žalobcovi. Okrem toho, že pretrvávajúca existencia záväzku manželov P. voči žalobcovi v prejednávanej spore vylučuje vznik škody u žalobcu, je potrebné uviesť, že dohoda uzavretá medzi žalovaným, ktorý konal v mene žalobcu a I. P. dňa 6. 4. 2009 nie je platným právnym úkonom uzavretým podľa § 534 Obč. zák., aj keď naň vo svojom texte odkazovala. Dohoda bola uzavretá bez súhlasu dlžníkov, ktorým, o.i. priznávala aj práva (umožnenie odkúpiť predmetný byt do 90 dní po úhrade dlhu do osobného vlastníctva), ktoré boli podmienené splnením ich dlhu p. P.. I. P. sa so žalobcom Bytovým podnikom mesta Košice, s.r.o. v zast. žalovaného ako bývalého konateľa dohodla, že titulom neuhradených platieb za nájom trojizbového bytu č. XX na U., Košice, ako aj súdnych a predbežných exekučných trov s tým spojených vo výške 29.875,- eur, ktoré vznikli od r. 1994 doposiaľ za dlžníkov (U. a P. P.), poskytne peňažné plnenie na vyrovnanie predmetnej pohľadávky za splnenia podmienok - povinnosti plnenie vrátiť I. P., ak z akýchkoľvek dôvodov nebude dlžníkom umožnené do 90 dní po úhrade dlhu odkúpenie bytu č. XX na U. č. XX v O. do osobného vlastníctva. Účastníčka tejto zmluvy G. P. v zmysle čl. 2 predmetnej dohody bola povinná poskytnúť plnenie podľa tejto dohody do troch dní od uzavretia dohody. Zároveň v zmysle čl. 2 bod 2 predmetnej dohody žalobca zobral na vedomie, že platbu na vysporiadanie záväzkov dlžníkov poskytuje účastníčka dohody I. P., pričom platba mala byť realizovaná bankovým prevodom menom dlžníkov. Predmetnú dohodu súd v prejednávanej spore neakceptoval, s čím sa stotožňuje aj odvolací súd, avšak nemožno sa stotožniť s tým, že plnenie I. P. nebolo poskytnuté za dlžníkov. Predmetné plnenie bolo poskytnuté I. P., čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, avšak na základe neplatnej dohody, čím došlo na strane žalobcu k bezdôvodnému obohateniu, ktoré plnenie prijal sledujúc úhradu dlhu za manželov P., ktorí o takejto dohode nemali vedomosť. Napokon uvedená dohoda nespĺňa ani kritériá uvedené v § 531 ods. 2 Obč. zák. o prevzatí dlhu, ktorá by umožnila prevzatie dlhu iba na základe dohody tretej osoby a veriteľa, bez súhlasu dlžníka, pretože jej úmyslom nebolo prístupenie tretej osoby (p. P.) popri pôvodných dlžníkoch (manželoch P.), ale prevziať dlh za dlžníkov s určitými podmienkami.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátom včas dovolanie, z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f/ CSP, t.j. mal za to, že rozsudkom odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu žalobcu zamietol, odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na to, že súd prvej inštancie žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie o ktorom odvolací súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že ho zmenil a žalobu zamietol. Dospel k zisteniu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie, pričom zo žalovaným uvádzaných dôvodov na podanie odvolania sa najmä stotožnil s odvolacím dôvodom uvedeným v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Z dovolania vyplýva, že žalobca namietal zistený skutkový stav odvolacím súdom. Uviedol, že výber žalovanej sumy žalovaným mal za následok pretrvávajúcu existenciu záväzku manželov P. voči žalobcovi, ale len v sume prevyšujúcej sumu 29.875,- EUR. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 2.5.2018 súdu uviedol, aká bola skutočná výška dlhu rodiny P. voči žalobcovi ku dňu úhrady sumy 29.875,- EUR, teda k 9.4.2009 (istina spolu s príslušenstvom a trovami konania 57.080,86 EUR). Žalovaný za žalobcu ako jeho vtedajší konateľ bezprostredne po 9.4.2009, kedy manželia P. uhradili žalobcovi čiastočne svoj záväzok voči nemu v sume 29.875,-EUR, podpísal 4 návrhy na zastavenie exekúcie, ktoré sa zo strany žalobcu vymáhali voči nim ako dlžníkom v exekučných konaniach vedených súdnym exekútorom JUDr. P. N. (Ex 4624/2004, Ex 329/2005, Ex 50/2005 a Ex 911/2008). Dlh týchto dlžníkov ostal aj po úhrade sumy 29.875,- EUR voči žalobcovi ešte v sume 27.205,86 EUR, preto bol nútený žalobca podať dňa 18.6.2013 súdnej exekútorke JUDr. N. C., Košice nový návrh na vykonanie exekúcie, č.k. Ex 3084/2013. Tento návrh už bol podpísaný za nového konateľa žalobcu Ing. H. J.. Skutočnosť, že dlh dlžníkov bol vyšší ako 29.875,- EUR potvrdil aj svedok Ing. D., ktorý uviedol, že výška dlhu P. voči žalobcovi bola oveľa vyššia ako je žalovaná suma.

5. Škoda vznikla žalobcovi na jeho majetku (zmenšením majetku) tým, že žalobcovi úhradou sumy 29.875,- EUR zo strany p. P. sa znížil ich záväzok voči žalobcovi v tejto sume avšak žalovaný ako

vtedajší konateľ žalobcu túto sumu zároveň bez právneho dôvodu neskôr vybral z pokladne žalobcu a odovzdal ju p. I. P., čím ponížil stav finančných prostriedkov z majetku žalobcu. Ak dlžník (P.) preukázateľne uhradil veriteľovi určitú finančnú sumu a pritom má voči veriteľovi platný, splatný a neuhradený záväzok, uhradená suma sa započíta na úhradu tohto záväzku. Veriteľ nemá povinnosť skúmať z akého zdroja získal dlžník prostriedky na úhradu jeho záväzku voči veriteľovi. Jednoznačne úhradou sumy 29.875,- EUR vykonanou dlžníkom žalobcu U. P., číslo OP: SJ XXXXXX, r.č.: XXXXXX/XXXX osobne vkladom finančných prostriedkov v tejto sume dňa 9.4.2009 na účet žalobcu vedený v Dexia banke Slovensko, a.s. - pobočke Košice zanikol v tejto sume záväzok dlžníkov P.. Žalobca nemohol po výbere tejto sumy 29.875,- EUR znova vymáhať pohľadávku v tejto sume voči dlžníkom P., z ich strany predsa dlh voči žalobcovi čiastočne v sume 29.875,- EUR zanikol (zotrval k 9.4.2009 vo zvyšnej sume 27.205,86 EUR). Ak by ich žalobca opätovne vymáhal voči dlžníkom P., títo by sa mohli brániť v eventúálnom súdnom konaní skutočnosťou, že túto sumu už žalobcovi uhradili.

6. V konaní sa jednoznačne nepreukázalo, kto reálne odovzdal p. P. dňa 9.4.2009 alebo pred týmto termínom sumu 29.875,- EUR, ktorú ona dňa 9.4.2009 vložila na bankový účet žalobcu pre účely úhrady (čiastočnej) záväzku manželov P. voči žalobcovi. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu sa iba domnieval, že tieto prostriedky p. P. poskytol p. T. (p. P. ako svedok v konaní však vypovedala, že v banke jej peniaze poskytol p. T.). Odvolací súd spochybnil tvrdenie súdu prvej inštancie, že v konaní sa nepreukázalo, že dlžníčka P. uhradila dlh, resp. jeho časť z peňazí p. I. P.. Odvolací súd však na prekvapenie žalobcu prišiel k záveru, že z vykonaného dokazovania malo vyplývať, že plnenie bolo poskytnuté dlžníčke P. zo strany I. P.. Na inom mieste odôvodnenia svojho rozsudku však odvolací súd uvádza, že vykonanie dokazovanie „nasvedčuje“ tomu, že žalovaná suma bola poskytnutá žalobcovi z finančných prostriedkov p. P.. Aj v prípade odvolacieho súdu bol jeho záver urobený iba v rámci dohadov.

7. Práve tento záver odvolacieho súdu úplne odporuje výsledkom vykonaného dokazovania, keď svedkyňa P. uviedla že p. I. P. nepozná, to meno jej nič nehovorilo, čo preukazuje že sa s ňou nikdy nestretla. Dokonca priamo vidiac osobu žalovaného na pojednávaní konanom dňa 15.11.2016, na ktorom ako svedkyňa vypovedala, uviedla, že on dňa 9.4.2009 v Dexii banke nebol. Podľa výpovede svedkyne P. v banke bol p. T. a nejaká pani od žalobcu, ktorá ju zoznámila s p. T.. Ten sa mal zaviazat' za P. vyrovnať ich dlh voči žalobcovi a následne si byť ktorý užívali P. ako nájomcovia kúpiť do vlastníctva. Bolo by počudovania hodné, ak by si dlžníčka P. nespomenula na meno I. P., ak by to bola práve ona, ktorá by za ňu uhradila jej dlh voči inej osobe (veriteľovi - žalobcovi). Taktiež sa javí ako vysoko nepravdepodobné, aby si žalovaný nedal písomne potvrdiť prevzatie takejto vysokej sumy od p. P., ak by jej eventúálne tie peniaze odovzdal potom, čo ich od p. P. mal údajne prevziať (p. P. v konaní tvrdila, že ich odovzdala žalovanému).

8. Žalobca navrhoval rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu spolu s vysloveným právnym názorom vrátiť na nové konanie a rozhodnutie a nie žalobu zamietnuť. Po eventúálnom zrušení rozsudku súdu prvej inštancie sa mohlo doplniť dokazovanie a zistenie skutkového stavu v zmysle pokynu (vysloveného právneho názoru) odvolacieho súdu. Na základe vyššie uvedených skutočností alternatívne navrhol, aby Najvyšší súd SR ako súd dovolací napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 29.875,-€ spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 29.875,- € od 15.4.2011 do zaplatenia a prizná žalobcovi plnú náhradu trov konania.

9. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie odmietol podľa § 447, písm. f) CSP, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

11. Podľa § 420, písm.f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok („CSP“)dovolanie je

prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Tvrdenia o nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu, v zásade nemožno právne kvalifikovať ako dovolací dôvod podľa 420 písm. f) CSP, pokiaľ nedosahujú intenzitu nepreskúmateľnosti, t.j. takú vadu, ktorá neumožňuje dovolaciemu súdu pochopiť spôsob, akým dospel súd nižšieho stupňa k svojmu záveru. V danom prípade sú napadnuté rozhodnutia riadne odôvodnené vo vzťahu k právnemu názoru, ktorý súdy vo veci zaujali. Iný právny názor žalobcu na daný skutkový stav preto dovolací súd nevyhodnotil ako relevantný dovolací dôvod vo vzťahu k § 420, písm. f) CSP, ktorý možno hodnotiť aj ako predsieň konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 Ústavy SR. Intenzita dôvodov nesprávneho právneho posúdenia veci by musela dosiahnuť relevantnosť dôvodov porušenia práva na spravodlivý proces.

13. Z obsahu dovolania vyplýva, že sa týka skutkových okolností prípadu tak, ako boli zistené odvolacím súdom.

14. Dovolací súd nezistil intenzitu vady konania ani skutkového stavu v tom rozsahu, že by súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolacie súdy disponujú právomocou vyhodnocovať skutkový stav na základe vykonaného dokazovania a formulovať vlastné právne závery do ktorého procesu môže dovolací vstúpiť iba v tom prípade, že vady dosahujú intenzity porušenia práva na spravodlivý proces. Takáto intenzita dovolacím súdom zistená nebola.

15. Dovolací súd tiež uvádza, že podľa judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nesúhlas s právnym posúdením veci (R 24/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

16. Obiter dictum. Dovolací súd poukazuje na to, že podľa Dohody, uzavretej podľa § 51 OZ (čl. 11) článok I. bod 3 G. P. poskytl plnenie 29.785,- Eur žalobcovi za dlžníkov za splnenia podmienky ako vedľajšieho ustanovenia právneho úkonu, ak do 90 dní po úhrade dlhu nebude umožnené odkúpenie bytu, plnenie sa má vrátiť. Odkúpenie bytu realizované nebolo. Zaplatená suma sa preto nesplnením podmienky stala bezdôvodným obohatením, ktoré žalovaný vrátil G. P. Škoda žalobcovi vrátením plnenia G. P. nevznikla. Dovolací súd nezistil zásadnú vecnú nesprávnosť ani rozpor s dobrými mravmi.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.